

Seminarska naloga PRI
UMETNOSTNI VZGOJI

UVOD

Brskal sem po zgodovini umetnosti, iskal med mojstrovinami v muzejih sveta, iskal sem velikega slikarja baroka Petra Pavla Rubensa. Več njegovih slik sem pogleda manj sem se čudil zakaj so njegova dela pritegnila toliko občudovalcev.

BAROK

Beseda barok (barocco) naj bi prvotno pomenila pojem logike, ki bi po klasičnih sholastičnih razdelitvah pomenil pojem logičnega sklepanja. Beseda se lahko nanaša tudi na biser bizarnih, nepravilnih in manjvrednih oblik. V prenesenem pomenu, bi pojem barok moral označiti stvari, ki so pretirane, izmetnične, nesimetrične in popolnoma v nasprotju z antično in sploh harmonijo renesanse in klasicizma.

Z barokom označujemo stilsko stopnjo v Evropski umetnosti in kulturo v obdobju med renesanso in klasicizmom, torej med 17. in 18. stoletjem. V to obdobje je všteta tudi njegova končna faza rokoko.

Barok razdelimo v zgodnji barok (1580-1633), visoki (1633-1700), pozni (1700-1751).

Do 18. stoletja je barok veljal za nekaj nepravilnega patetičnega, in s klasičnega vidika estetične tudi čudnega. Šele v drugi polovici 19. stoletja so se začeli zavedati njegove prave vrednosti, ki je bila takrat že preteklost.

Domovina baroka je bila Italija in razvil se je iz pozne renesanse, nastal je iz potrebe po prenovi pa tudi zaradi potreb fevdalne dvorske predstavitve v okviru absolutizma.

Barok se najbolj kaže v glasbi, slikarstvu in arhitekturi.

NEKAJ besed O RUBENSU

Peter Paul Rubens se je rodil 29. junija 1577 v Siegru v Versfaliji. Slikarstvo se je začel učiti kot mojstnik in je bil učencec več flamskih umetnikov, med drugim tudi Ona van Veena.

Za tedaj obetaven slikar je leta 1600 res sel slika in slikarstvo in sicer v Benetke nato pa v Mantovo, kjer je dobil službo pri vojvodi Vincenzu Gonzagi dobil mesto dvornega slikarja.. Položaj mu je omogočil potovanje in po celi Italiji ter preučevanje slikarstva v Rimu, Genovi in Milanu.

Leta 1628 je odpotoval v Španijo. V Madridu je Rubens slikal po naročilu za kralja, ministra in vojvode.

Leta 1608 na hitro vrnil v Antwerpen obiskat umirajočo mater. Takrat je bil že izkušen slikar. Španska guvernerja Nizozemke sta mu ponudila mesto dvornega slikarja.

Zelo pomembno vlogo v rubensovem življenju je igrala regentinja Španske Nizozemske Izabela, hčerka Filipa II, ki je bila pokroviteljica in prijateljica tega umetnika.

1609 je Rubens sprejel mesto dvornega slikarja, si dal zgraditi hišo ter se poročil z Izabelo Brant hčerko premožnega meščana. Zakon je trajal 17 let. Rubens se je ustalil, kot bogat in uspešen umetnik.

V njegovi delavnici v Antwerpnu, kjer je živel do smrti so izdelali ogromno portretov, krajin, lovskih prizorov, mitoloških, zgodovinskih in religioznih slik, pa tudi osnutke za tiskarije in knjižne ilustracije, z njegovimi ženskimi akti pa se lahko kosimo le redka dela. Številna največja Rubensova dela so naročili evropski vladarji, cerkveni dostojanstveniki in mestni cehi.

Sodeloval je v diplomaciji tistega časa kot odposlanec nadvojvodine Izabele na številnih odparavan v Španijo, Francijo in Anglijo, kjer ga je Karel I. leta 1630 povisal v viteza.

1626 mu je umrla žena Izabela. Za Rubensa je to bil težak udarec, saj mu je bila družinska sreča najpomembnejša.

1628-1629 Dolgo obdobje, ki ga je prebil na diplomatskem poslanstvu v Madridu je imel veliko časa za slikanje. Povrnil se mu je optimizem.

1629 mu je ponovno poročil z mlado dekletom Heleno Fourment, ki kotarjem je imela slikarski genij vnovič cveteti.

Za cel desetletje je preživel na posestvu Steen, kjer si je ustvaril številno delavnico. V slikarstvu so v tem obdobju prevladovale slike krajin, kmečkega življenja polnih toplote. Ter intimne slike, oljne skice ter slike žene in otrok.

Ob koncu življenja je bil Rubens vedno bolj bolan, mučil ga je protin zato je zelo težko slikal. Posledica tega je, da se je moral posvetiti slikam manjšega formata.

Peter Paul Rubens je umrl 30. maja 1640 in je pokopan v cerkvi sv. Jakoba v Antwerpnu. Štejejo ga za najpomembnejšega slikarja severnega ali flamskega baroka in najpomembnejši Evropski slikar 17. stoletja.

✦ NEKAJ besed O SLIKI

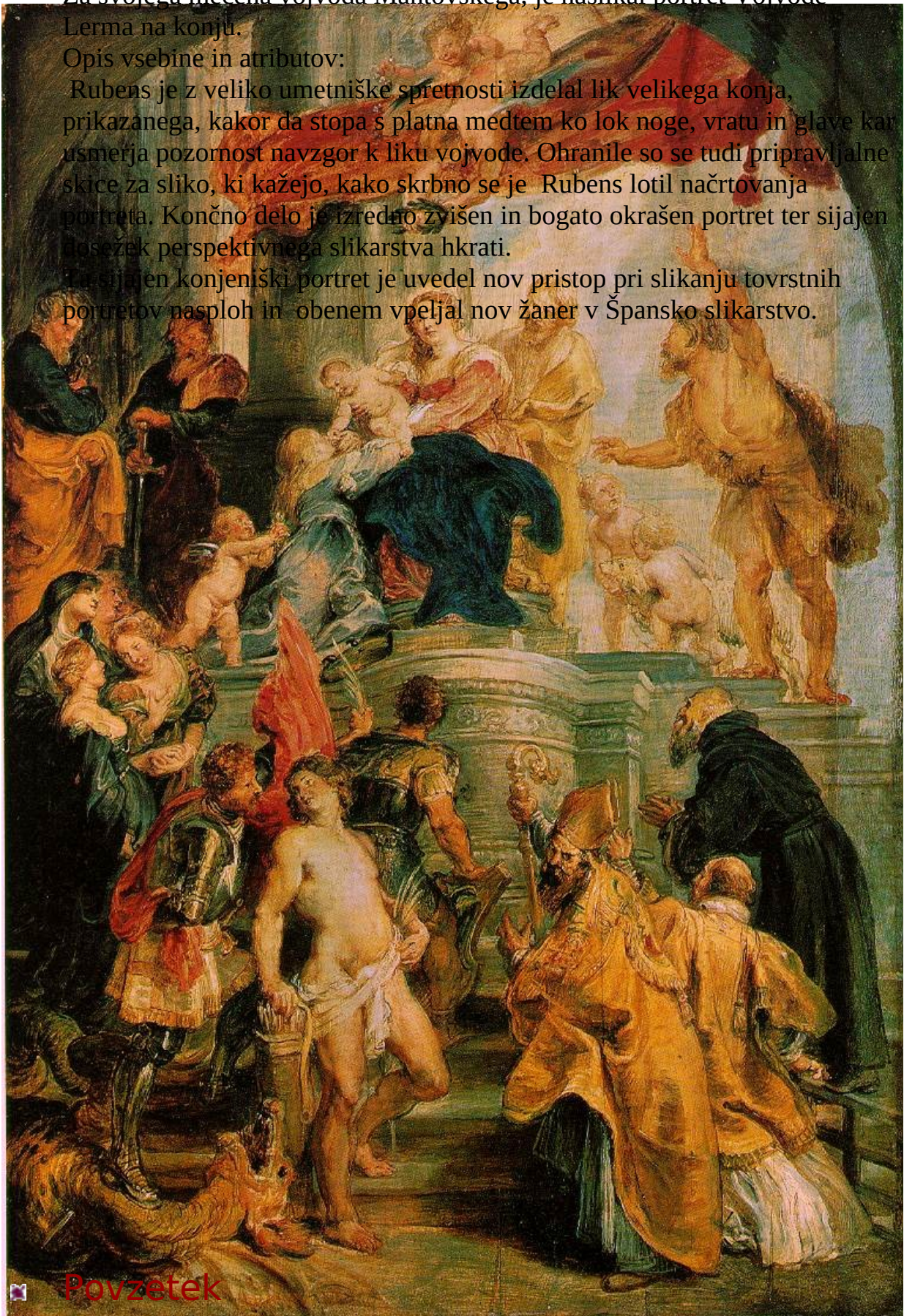

Za svojega mecena vojvoda Mantovskega, je naslikal portret Voivode Lerma na konju.

Opis vsebine in atributov:

Rubens je z veliko umetniške spretnosti izdelal lik velikega konja, prikazanega, kakor da stopa s platna medtem ko lok noge, vratu in glave kar usmerja pozornost navzgor k liku vojvode. Ohranile so se tudi pripravljalne skice za sliko, ki kažejo, kako skrbno se je Rubens lotil načrtovanja portreta. Končno delo je izredno zvišen in bogato okrašen portret ter sijajen dosežek perspektivnega slikarstva hkrati.

Ta sijajen konjeniški portret je uvedel nov pristop pri slikanju tovrstnih portretov nasploh in obenem vpeljal nov žaner v Špansko slikarstvo.

Povzetek

I. Barok

Beseda barok (barocco) naj bi prvotno pomenila pojem logike. Z barokom označujemo stilsko stopnjo v Evropski umetnosti in kulturo v obdobju med renesanso in klasicizmom, torej med 17. in 18. stoletjem. V to obdobje je všteta tudi njegova končna faza rokoko.

Barok razdelimo: zgodnji barok (1580-1633), visoki (1633-1700), pozni (1700-1751). Domovina baroka je bila Italija in razvil se je iz pozne renesanse, nastal je iz potrebe po prenovi pa tudi zaradi potreb fevdalne dvorske predstavitve v okviru absolutizma.

Barok se najbolj kaže v glasbi, slikarstvu in arhitekturi.

II. NEKAJ besed O RUBENSU

Peter Paul Rubens se je rodil 29. junija 1577 v Siegnu v Versfaliji. Slikarstvo se je začel učiti kot najstnik in je bil učenec več flamskih umetnikov, med drugim tudi Otto van Veer.

V njegovi delavnici v Antwerpnu, kjer je živel do smrti, so izdelali ogromno portretov, krajin, lovskih prizorov, mitoloških, zgodovinskih in religioznih slik, pa tudi osnutke za tapiserije in knjižne ilustracije, z njegovimi ženskimi akti pa se lahko kosajo le redka dela. Stevilna največja Rubensova dela so naročili evropski vladarji, cerkveni dostojanstveniki in mestni cehi.

Sodeloval je v diplomaciji tistega časa kot odposlanec nadvojvodine Izabele na številnih odparavan v Španijo, Francijo in Anglijo, kjer ga je Karel I. leta 1630 povabil v vitezja.

III. NEKAJ besed O SLIKI

Za svojega medena vojvoda Mantovskega, je naslikal portret vojvode sedenega na konju.

Obris vsebine in atributov:

Rubens je z veliko umetniške spretnosti izdelal lik velikega konja, prikazanega, kakor da stopa s platna medrem ko lok noge, vratu in glave kar privablja pozornost navzgor k liku vojvode. Ohranile so se tudi pripravilne skice za sliko, ki kažejo, kako skrbno se je Rubens lotil načrtovanja portreta. Končno delo je izredno zvisen in bogato okrašen portret ter sijajen dosežek perspektivnega slikarstva hkrati.

Ta sijajen konjeniški portret je uvedel nov pristop pri slikanju tovrstnih portretov nasploh in obenem vpeljal nov žanr v Špansko slikarstvo.

Priloga

I. Rubens

Peter Paul Rubens
(1577-1640)

Il. Zgoraj opisana slika

